

Vstup Košického samosprávneho kraja za člena združenia Regions4

S cieľom podpory udržateľného rozvoja regiónu a posilnenia jeho medzinárodnej spolupráce má Košický samosprávny kraj (KSK) ambíciu stať sa členom združenia Regions4. Regions4 je globálna sieť regionálnych vlád, ktorá sa zameriava na environmentálnu udržateľnosť, boj proti klimatickým zmenám a ochranu biodiverzity prostredníctvom spolupráce, výmeny skúseností a inovácií. Vstup KSK do tejto siete prispeje k posilneniu jeho kapacít v oblasti environmentálnej politiky a udržateľného rozvoja.

Regions4 je globálna sieť regionálnych vlád, ktorá sa zameriava na podporu udržateľného rozvoja, boj proti klimatickým zmenám a ochranu biodiverzity. Zastupuje viac ako 50 regiónov a asociácií z 22 krajín, pričom reprezentuje vyše 300 miliónov obyvateľov. Hlavným cieľom organizácie je posilniť regionálne vlády tým, že vytvára priestor pre najsilnejšie spojenia v rámci siete i mimo nej a pretavuje ich do konkrétnych, efektívnych krokov. Zároveň predstavuje platformu na posilnenie aktivít v oblasti udržateľného rozvoja, ochrany biodiverzity a adaptácie na klimatické zmeny. Organizácia sa zameriava na obhajobu záujmov regiónov na globálnej úrovni, budovanie kapacít a výmenu odborných znalostí, čím umožňuje svojim členom efektívne riešiť najnaliehavejšie environmentálne a spoločenské výzvy.

Regions4 aktívne zastupuje hlasy regionálnych vlád na globálnych fórach. Ako globálna sieť regionálnych vlád sa aktívne podieľa na rokovaní Organizácie Spojených národov (OSN), iniciatívach Európskej únie (EÚ) a ďalších globálnych diskusiách, čím sa snaží zabezpečiť to, aby boli regionálne prístupy a skúsenosti v oblasti environmentálnych politík a udržateľnosti zohľadnené pri prijímaní globálnych rozhodnutí. Regions4 posilňuje strategické postavenie regiónov a prispieva k ich schopnosti formovať politiku na lokálnej aj globálnej úrovni, podporuje regióny prostredníctvom výmeny skúseností, technickej spolupráce a prenosu postupov dobrej praxe. Vďaka sieťovaniu a spoločným iniciatívam majú členovia prístup k inovatívnym riešeniam a praktickým nástrojom potrebným na efektívnu implementáciu environmentálnych a udržateľných politík.

Regions4 sa zameriava na tri hlavné oblasti činnosti:

1. **Klimatické zmeny:** Regions4 od roku 2002 zastupuje regionálne vlády na klimatických fórach, predovšetkým na konferenciách OSN o zmene klímy (UNFCCC COP). Organizácia podporuje kolektívne stanoviská svojich členov, presadzuje ich úlohu ako vládnych aktérov a vytvára priestor na prezentáciu osvedčených postupov v rámci vedľajších podujatí a špecifických platforiem.

Dosiahnuté úspechy:

- Iniciatíva *RegionsAdapt*: Viac ako 70 regiónov sa zaviazalo k adaptácii na klimatické zmeny prostredníctvom zvýšenej ambície a konkrétnych opatrení.
- Členstvo v skupine LGMA (Local Governments and Municipal Authorities) pre multiúrovňovú akciu na COP.
- Partnerstvo s iniciatívou *Marrakech Partnership for Global Climate Action* pre klimatickú odolnosť.
- Oficiálny partner iniciatívy *Race to Resilience*, ktorá podporuje ambície v oblasti globálnej klimatickej odolnosti.
- Príspevky do globálnych rozhodovacích procesov prostredníctvom vyhlásení a technických vstupov.

Hlavné aktivity:

- Podpora projektov ako *Pathways2Resilience*, *MAIA Project* a *COOP'R Project* na posilnenie odolnosti regiónov.
- Iniciatívy na zvýšenie viditeľnosti regionálnych lídrov v oblasti klímy, ako kampane *#RegionsVoice* a *#WhatsAtState*.
- Advokácia za multiúrovňovú správu na COP podujatiach a podpora regionálnej akcie ako základného piliera klimatickej agendy.

2. **Biodiverzita:** Regions4 podporuje regionálne a miestne vlády v implementácii cieľov Dohovoru o biologickej diverzite (CBD). Organizácia zohráva významnú úlohu pri presadzovaní hlasu subnárodných vlád na globálnej úrovni. Od prijatia Plánu akcie na podporu subnárodných a miestnych autorít (2011-2020) počas COP10 v Nagoyi, Regions4 koordinuje Poradný výbor pre subnárodné vlády v rámci CBD.

Dosiahnuté úspechy:

- Organizácia pravidelných webinárov pre výmenu odborných znalostí a najlepších postupov medzi 12 členskými regiónmi.
- Aktívne zapojenie do technických diskusií CBD prostredníctvom správ, dokumentov a účasti expertov v pracovných skupinách.
- Publikovanie dvojročných správ, ktoré analyzujú skúsenosti členských regiónov v rôznych témach, ako klimatická zmena, potravinová bezpečnosť či ekosystémové prístupy.

Hlavné aktivity:

- *Regions4 Biodiversity Learning Platform* – podpora udržateľnosti prostredníctvom zdieľania poznatkov a inovatívnych riešení.
- Koordinácia poradného výboru a účasti na kľúčových konferenciách (napr. COP15).

3. **Ciele udržateľného rozvoja (SDGs):** Regions4 aktívne podporuje regionálne vlády v implementácii Agendy 2030 a Cieľov udržateľného rozvoja (SDGs). Organizácia zohráva významnú úlohu v rámci OSN ako Organizačný partner Lokálnej a regionálnej skupiny (Local Authorities Major Group - LAMG) a člen Globálnej pracovnej skupiny miestnych a regionálnych vlád. Regions4 zastupuje regionálne vlády na medzinárodnej úrovni, najmä počas High-Level Political Forum (HLPF), kde prispieva do každoročných hodnotení pokroku SDGs.

Dosiahnuté úspechy:

- Zastupovanie regionálnych vlád počas konzultácií OSN.
- Analýza účasti regiónov v dobrovoľných národných správach (VNRs) zo 14 krajín.
- Publikácie na tému lokalizácie SDGs v troch rôznych správach.
- Vypracovanie krokov a metodológie na podporu lokalizácie SDGs na základe skúseností 47 regiónov zo 23 krajín a 4 kontinentov.

Kľúčové iniciatívy:

- *Regions4SDGs*: Podpora subnárodných vlád pri efektívnej implementácii SDGs.
- *Dobrovoľné subnárodné správy (Voluntary Subnational Reviews)*: Posilnenie regionálnych prístupov k implementácii Agendy 2030.
- *Lokalizácia SDGs*: Poskytovanie nástrojov a metodík na zabezpečenie udržateľného a inkluzívneho rozvoja na úrovni regiónov.

Prínosy a výhody členstva KSK v Regions4:

1. **Globálna advokácia a vplyv:** možnosť aktívne sa zapájať do formovania globálnych politik a kolektívnych stanovísk na fórach OSN a EÚ, prezentácia KSK ako aktívneho aktéra v riešení environmentálnych a spoločenských výziev
2. **Sieťovanie a strategické partnerstvá:** podpora spolupráce a rozvoj spoločných iniciatív, ktoré posilnia rozvoj kraja v predmetných oblastiach, vytváranie cenných kontaktov s lídrami a regiónmi z celého sveta na podujatiach združenia Regions4 a podujatiach, ktorých sa Regions4 zúčastní
3. **Prístup k znalostiam a nástrojom:** zapojenie sa do vlajkových iniciatív, ako sú *RegionsAdapt*, *Regions4 Biodiversity Learning Platform*, *RegionsWithNature* a *Regions4SDGs*, získanie prístupu k špecializovaným zdrojom, užitočným nástrojom a praktickým riešeniam pre špecifické výzvy kraja
4. **Budovanie kapacít a odborný rast:** účasť na školeniach, webinároch a podujatiach zameraných na priority členov Regions4, čím sa posilnia kapacity aktérov v regióne
5. **Strategické poradenstvo a podpora:** spolupráca s odborníkmi Regions4 na optimalizácii implementácie iniciatív zameraných na adaptáciu na klimatické zmeny, ochranu prírody a zvyšovanie odolnosti regiónu
6. **Prístup k financovaniu projektov:** prístup k prehľadným informáciám o možnostiach financovania udržateľných projektov, účasť na projektoch prostredníctvom konzorcia zostaveného z členov Regions4 a medzinárodnými partnermi na riešenie spoločných výziev a podporu trvalo udržateľného rozvoja
7. **Viditeľnosť a šírenie príkladov dobrej praxe:** prezentácia úspechov, projektov a inovácií KSK prostredníctvom kampaní a publikácií prostredníctvom aktivít Regions4 napr. *Regions in Action*, *RegionsAdapt Reports*, platformy *RegionsVoice*, databázy prípadových štúdií
8. **Globálne uznanie a vedúce postavenie:** získanie postavenia v rámci Regions4 a na globálnej úrovni ako líder v klimatických opatreniach, ochrane biodiverzity a implementácii cieľov trvalo udržateľného rozvoja (SDGs)

Riadny ročný členský príspevok pre KSK bol vypočítaný na základe celkového počtu obyvateľov a HDP na obyvateľa, aby sa zabezpečilo, že členovia prispievajú na fungovanie siete primerane svojim možnostiam. V prípade Košického samosprávneho kraja, podľa verejne dostupných údajov by KSK spadol do kategórie IV – A, čo predstavuje ročný členský príspevok vo výške 8 250 EUR.

Členstvo Košického samosprávneho kraja (KSK) v Regions4 predstavuje jedinečnú príležitosť na posilnenie medzinárodnej vizibility regiónu a krajskej pozície lídra v oblasti klimatických opatrení, ochrany biodiverzity a implementácie Cieľov udržateľného rozvoja (SDGs). V rámci Regions4 môže KSK profitovať zo strategickej spolupráce na politickej aj technickej úrovni prostredníctvom iniciatív, ako sú *Advisory Committee for Subnational Governments (AC SNG)*, *RegionsWithNature (RwN)*, *RegionsAdapt*, *Race to Resilience* a *Regions4SDGs*. Táto spolupráca poskytuje KSK možnosť aktívne sa zapájať do medzinárodných diskusií a rozhodovacích procesov, zdieľať odborné znalosti a osvedčené postupy s medzinárodnými partnermi a zároveň sa inšpirovať inovatívnymi prístupmi z iných regiónov. Účasť na vysoko profilových podujatiach a medzinárodných procesoch, ako sú konferencie OSN, EÚ a ďalších globálnych fór, umožní KSK prezentovať svoje úspechy, posilniť svoju pozíciu na medzinárodnej scéne a aktívne prispievať k formovaniu spoločných postojov v kľúčových otázkach udržateľného rozvoja. Okrem politickej

a strategickej advokácie ponúka Regions4 aj možnosť zapojiť sa do spoločných projektov, ktoré podporujú inovatívne riešenia a financovanie udržateľných iniciatív. Vďaka doteraz vykonaným aktivitám v oblasti udržateľného rozvoja, ochrany klímy a prijatým koncepčným materiálom má KSK potenciál zaradiť sa medzi lídrov v členskej základni Regions4. Získalo by prístup k rozsiahlym odborným znalostiam, osvedčeným postupom a inovatívnym riešeniam, ktoré by umožnili efektívnu implementáciu environmentálnych politík a iniciatív na regionálnej úrovni. Zároveň má KSK príležitosť odovzdávať svoje skúsenosti nielen ostatným členom siete, ale aj vo vzťahu k verejnosti. Tento krok by posilnil odborné kapacity KSK a výrazne prispel k zvýšeniu medzinárodnej viditeľnosti a prestíže jeho aktivít. Týmto spôsobom sa KSK stáva súčasťou globálnej komunity, pričom získava praktické nástroje a zdroje na ďalší rozvoj svojho regiónu.

Košice 17. 12. 2024

Spracovala: Ing. Barbora Kováčová